

CEO

Koen Dille

Dat een Dehaene, een Mariani of een Brito in één jaar tijd een miljoen of twee, drie opstrijkt, is hemeltergend. Alsof wat die kerels presteren echt driehonderd keer meer waard is dan wat de spreekwoordelijke hardwerkende Vlaming aan ons BBP toevoegt. Hola, hoor ik daar Dehaene snuiven, 'dat is demagogie en populisme'? *So what?* Links populisme mag, lees ik bij David van Reybrouck en Ludo Abicht. Ook Ernesto Laclau schrijft in een weliswaar moeilijk boek¹ dat we niet moeilijk moeten doen over populisme. Hier gaan we dan.

Wat ik me in de eerste plaats afvraag, is wat die 1% veelverdieners met al dat geld doen. Hoe kan iemand in godsnaam zo'n berg geld in de hem of haar toegemeten tijd opkrijgen? Ik bedoel, een mens leeft toch maar een goede tachtig jaar. Dehaene bijvoorbeeld is zelfs al een stuk in de zeventig. Dat gaat hem nooit lukken. Vooral omdat er bij hem thuis elke maand niet alleen cheques van Dexia en AB-InBev in de bus vallen, maar ook van het Europees Parlement, van Trombogenics, Umicore en de Lotuskoekjes. Samen zijn die al goed voor meer dan 300.000 euro per jaar. Daar komt dan nog een flinke drie miljoen bierbonus bij. Maar er zijn er nog anderen dan ex-politici of professionele CEO's die niet op een eurootje meer of minder moeten kijken. Ook topvoetballers en dito tennisers of filmvedetten zitten er doorgaans warmpjes in. Van hen weet je meestal wel waar ze hun geld aan opdoen. Het volstaat de tv aan te zetten of de boekskes door te nemen. Vaak rijdt dat volkje rond in Lamborghini's of Porsches. Ze wonen in villa's met torentjes en een rieten dak. Van hun oprit zou een Fokker gemakkelijk kunnen opstijgen. Ook kunstenaars kunnen wel eens goed boeren. Zelfs die van eigen bodem. Neem nu Wim Delvoye. Twaalf jaar geleden kreeg hij de wereld van de kunstenaars aan zijn voeten met zijn kakmachine. Dat is een apparaat dat aan de voorkant op geregelde tijdstippen gevoerd moet worden met gewone dagelijkse kost, waarna het via zijn achterkant telkens om klokslag 14 uur netjes

een pakje excrementen afscheidt. Banale, stinkende drollen dus, maar geen wind-eieren, want sindsdien woont Delvoye in een kasteel. Sindsdien ook heeft Delvoye, gezien het succes van zijn kakmachine, er nog een stuk of vijf in elkaar geknutseld. Wie anders dan CEO's of bankbestuurders kunnen daar geld voor veil hebben? Maar nadat ze zich, behalve dat, ook nog eens een villa in Disneylandstijl, een stuk of vier dure auto's, een drietal buitenverblijven en een jacht met drie masten en een speedboat hebben aangeschaft, blijft er nog altijd driekwart van hun fortuin over. Wat doen ze daar dan mee?

Wat ik me ook afvraag, is of die mensen zich nooit gegeneerd voelen. Worden ze bijvoorbeeld nooit op straat of bij de bakker aangesproken? Of vertonen ze zich daar misschien niet meer? Van een aantal onder die Midassen is het geweten dat ze inderdaad geen schaamte kennen. En krasser nog, er zijn er die daar heel vlot mee wegraken. Neem nu Silvio Berlusconi, de uiteindelijk afgetreden Italiaanse premier. Jaren aan een stuk stond de Italiaanse persbol van de financiële schandalen waarin die man betrokken was. En niet alleen op financieel gebied reed hij een scheve schaats. Omkoperij, belastingfraude, zedendelicten, maffieuze vriendjes, machtsmisbruik, je noemt het en hij had er iets mee te maken. Waarlijk een veelzijdig talent, die Berlusconi. Op die manier had hij zich haast spelenderwijs een industrieel imperium bijeen geroofd, zich op een voetbalploeg getrakteerd, de hand gelegd op een hele resem televisiestations en zich *en passant* ook nog eens een politieke partij aangeschaft. Dat laatste was om telkens als het nodig was, de wet naar zijn hand te kunnen zetten. Dit alles gebeurde met hals fanfaregetoeter, tromgeroffel en camerageflits. Enige schaamte of elementair fatsoen was deze man totaal vreemd. Overal verscheen hij met dezelfde brede glimlach, tapte aangebrande grappen, gluurde schaamteloos in decolletés en betastte *ad libitum* vrouwelijke achterwerken. Op internationale topontmoetingen porde hij de Amerikaanse president tussen de ribben en

sloeg hij collega's luidruchtig op de schouder. Beter gemanierde mensen keken gegeneerd weg zo ze tenminste niet in een kramp schoten. Het strafste was nog dat half Italië daar vol bewondering naar opkeek. Dat die man een oplichter was, stoorde de Italianen niet. In tegendeel, je moet het toch maar allemaal voor mekaar krijgen, vonden ze. Hoe ze dat in het Italiaans zeggen, weet ik niet maar in mijn Dorp aan de Stroom bestaat daar een spreekwoord voor: hebben is hebben en krijgen is de kunst.

In onze vorige federale regering hadden we ook zo'n type: onze minister van pensioenen. Wel scharrelde die op een iets kleinere schaal. België is tenslotte een pak kleiner dan Italië. Van tv-stations inpalmen of complete industrieën in je zak stoppen was dus geen sprake. Ook geen affaires met vrouwen. Daar hebben we andere ministers voor. Trouwens, de man was permanent beschonken, een serieuze handicap voor wie wil presteren bij vrouwen. Het belette hem echter niet om een bloeiend vastgoedbedrijf te runnen. Zo was hij zijn eigen CEO. En ook in België blijken nogal wat mensen dergelijke gladjanussen excessief te bewonderen. Zij verkozen hem telkens opnieuw tot burgemeester, op een socialistische lijst nota bene. Dat kwam hem, zijn bedrijf en de sociale huisvesting in zijn stad nog goed van pas. Dankbaar voor wat hij allemaal voor hen fikste, noemden zijn stadsgenoten hem onder elkaar, vertederend en met een vette knipoog, 'le camarade Porsche'.

Al goed dat deze regering het aan de andere kant van de samenleving – de onderkant – wat drastischer aanpakt. Werklozen die binnen de twee jaar geen werk vinden, verliezen een kwart van hun vergoeding. Dat zal ze aansporen om snel werk te vinden. Bijvoorbeeld als CEO of bestuurder van Dexia.

Noot:

¹ Ernesto Laclau, *La raison populiste*, 2008, uitg. Le Seuil, uit het Engels vertaald (*On populist reason*, 2005, uitg. Verso)